

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér.
 Nyiltéri közlemények garmond-
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk
 összekötésben levő hird. irodák
 árengedményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. Katona János.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐSZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

Kinálkozás felfelé.

K.) A szocialisták husvét napjaiban tartott kongresszusával kapcsolatosan, a sajtó, nagy valószínűleg fizetett része vehemens támadást intéz a kormány ellen az a jelszóval, hogy a kormány azért halogtatja az általános választói jog törvénybe iktatását, mert ki akarja játszani a választójogot és meghamisítani a paktumban vállalt kötelezettséget. Sőt magának a szocialista kongresszusnak egyik elfogadott határozata is csaknem szószertint ezt mondja.

Ismerjük a nemzetközi szocialisták elveit s azoknak más országokban gyakorlati megvalósításuk következtében beállott eredményét, mondhatjuk őszintén, mentse meg Isten hazánkat attól, hogy az valaha nálunk is bekövetkezzék. Azonban mi sem ő rájuk, sem a Kristóffy-féle alakokra nem adunk semmit és bizonyára szóvá sem tennők az egész dolgot, ha azt nem látánk, hogy egy bizonyos érdekes csoport, a melynek áldásdus (?) működését egy időben, nem is oly régen visszafojtott lélekzettel nézte az ország, mily szemérmellenül kínálkozik a szocialisták háttán felfelé.

A szocialisták nemzetközinek nevezett része az, a melybe helyezték minden reményüket. És az embernek megáll az esze azon, hogy hol van az a kapocs, mely a szocialistákat, a kik magukat függetleneknek, a népszabadság apostolainak hirdetik, azokkal a letűnt alakokkal köti össze, kiknek minden tényük a magyar alkotmány, a nép szabadsága, a parlament függetlensége ellen irányult.

A szocialista elvek mellett miként fér meg a darabontokkal való barátkozás, azt emberi elme megfejteni aligha képes, ha csak arra nem gondolunk, hogy a pénz mindent megmozgat s a miként a vízbe túló ember a szalmaszálhoz is kapkod, a régi nagyság alakjai kétségbe eseten keseregve, utolsó reményüket a szocialista pártba helyezték, mivel azt gondolják, hogy felfelé való kínálkozásuknak csak akkor van némi kilátása, ha számottevő párt áll a hátuk megett. Az ország velük leszámolt. Erre tehát nincs mit támaszkodni, a választóktól nem várhatnak semmit. De a szocialisták, kik Kristóffy egyetlen végső kétségbeesés szülte szavát készpénznek vették, még tehetnek valamit. A szocialisták megmozgathatják a tömeget az ő javukra és a rosszhiszemű vezetők által elbolondított tömeg az új választási törvény életbe léptetése esetére még az ő javukra billentheti a mérleget.

A jövő zenéjét hallották ezek a szocialista kongresszuson s nyomban megindult a felfelé való kínálkozás a sajtóban nagy sietséggel, nehogy a pretenzens függetlenségi párt vegye át a kormányzást.

És a miként nem értjük a szocialisták rokonszenvét Kristóffy és társai iránt, ép oly megfejthetetlennek tartjuk azok ellenszenvét a függetlenségi párt ellen. A függetlenségi párt programjának egyik lényeges része az általános választói jog törvénybe iktatása. A függetlenségi párt évtizedek óta kitartással küzd ennek megvalósításáért. Lényegében tehát a szocialisták egyik sarkalatos elvét vallja a magáénak. Az a játék tehát, a melyet a szocialisták az államgépezet szinpadán játszanak, rosszhiszemű és csak arra alkalmas, hogy ország-világot meggyőzze arról, hogy a szocialistákat vezetőik elbolondították s nem is annyira az általános titkos választói jog megvalósítását célozzák a terror fenyegetésével, mint inkább falankszot akarnak teremteni a ma még az ismeretlenség homályában bujkáló feltétele kínálkozóknak.

Az általános választói jog bizonyára meg lesz. Azonban a félre vezetett munkások csak akkor fogják látni, hogy ők nem nagy és ideális célokat szolgáltattak, hanem csupán az opportunisztikus politika szolgálatára használták fel őket. A tömegek látni fogják, hogy fizetett vezetőik nem a népszabadság, hanem az abszolútizmus felé vezették s bizonyára sietni fognak oda, a hol az igazi népszabadság követelményeit akarják megvalósítani, a függetlenségi párt zászlaja alá.

Ez a párt az, mely soha sem kínálkozott felfelé, soha sem akarta a népet félre vezetni. De igenis, amikor reá hárult a kötelesség, hogy a felforgatott ország nyugalmit és békéjét helyre állítsa, a darabont világ által ledöntött építmények romjait eltakarítsa, akkor készséggel vállalkozott arra.

Hát még van ideje a népeknek, hogy kinyissa a szemét és meglássa azt a felfelé való szemérmellen kínálkozást. Lesz alkalmá még meggyőződnie arról, hogy ki volt az ő barátja. De jegyezze meg azt is, hogy Magyarország függetlensége nem épül ki fiainak áldozatkészsége, higgadsága nélkül és hogy a nemzetközi szocialisták sok szép és nemes ideált vettek mosdatlan szájukra, de soha, egyetlen-egyszer sem hangoztaták ennek a vérrel szerzett, de most a gyütt-mentekkel meglepett Magyarországnak függetlenségét.

Ez nincs benne az ő programjukban.

Ezzel nem lehet felfelé kínálkozni, legalább ma még nem.

Ez megfelel mindamaz érthetetlen kérdésekre, a melyeknek magyarázatát adni nem tudjuk. „A nagy világon e kívül nincsen számodra hely“ — helyett ezek a véres események szülte Mar-seillaisal tüntetnek a haza ellen.

Hát mi nem vagyunk pesszimisták. Bizunk a józan magyar nép ítélő képességében és higgadságában. Tudjuk, hogy ha elkövetkezik az ideje, meg fogja tudni ítélni, kik az ő igaz barátai s kik a hazának jó fia. A magyar nép, melynek ezeréves létele ennek a hazának rögeből sarjadott, nem lehet hűtelen hazájához soha.

Mozgalom a lévai gyermektelep ügyében.

A legszebb, leghumánusabb eszme gyűjtötte össze folyó hó 21-én társadalmunk javarészt a lévai városába nagytermében. Ekkor tartotta ugyanis Ruffy Pál minisz. tanácsos az orsz. gyermekhelyek felügyelője a már előbb hirdetett értekezletet a lévai gyermektelep ügyében. Léva város közönségének áldozatrakész, nemes gondolkodását bizonyítja a tény, hogy a nagyterem egészen megtelt az érdeklődőkkel; igen szép számmal jelentek meg a hölgyek, akiknek szívéhez oly közel áll az ügy. A törvényhatóság képviselőjében jelen volt Mailáth István alispán; a vidékről is sokan vettek részt az értekezleten.

Bólogh Lajos polgármester lelkes szavakkal üdvözölte Ruffy Pál min. tanácsost ezen missiója alkalmából, melynek a nemzeti erősödés szempontjából is nagy jelentősége van, hogy t. i. a nemzetiségi vidékek elhagyott, vagy árva gyermekei, itt, a tiszta magyar légkörben neveltetvén, a magyar hazának bü fiaivá válhatnak. Kéri a min. tanácsos urat, hogy tartsa meg nemes irányú előadását. Ruffy Pál megköszönvén a rokonszenves fogadtatást, a gyermekszerepeltől áthatott remek előadásban hívta fel a közönség figyelmét és kérte jóakarató támogatását az országos gyermekvédelem ügyében. A páratlan ékezőszóval előadott beszéd rövid vázlatát ezekben adjuk. Meggyőződése — úgy mond, — hogy a vármegye mindennemű kulturális intézményeinek Léváról, ezen városnak nemes érületű, áldozatrakész közönségéből kell kiindulnia. Midőn szemléli, hogy a gyermekvédelem oly gyönyörű arányokban halad előre hazánkban, szomorúan konstatálja, hogy szülő vmegyéjében Barsban még ily intézmény nincsen. 1903 óta működik az orsz. gyermekvédelmi intézmény; ma már 37,600 gyermeket gondoz 17 állami gyermekmenhely felügyelete alatt. Ezt a családjellegű rendszert — a gyermektelepeket értve — a külföld is a legnagyobb elismeréssel jutalmazza, idegenek tanulmányozzák a magyar

gyermekvédelmi intézményt, mely úgy van szervezve, hogy ez által az egész ország egy nagy gyermek-menhellyé válik. A gyermekek teljesen belenő a családba a magyar helyeken. Érthető ez, mert hiszen a magyar nép rendkívül intelligens, és ami fő, családi élete a legtisztább, legbensőbb. A tartásdíj ugyan, amit az állam a gyermekek gondozása fejében fizet, csekély, mert hiszen a szeretetet megfizetni nem lehet; az állam csak azért kárpótolja a nevelő családot, amit a gyermek elfogyaszt. De egy családban egyet több gyermek eltartása alig okoz érezhető kiadást, ellenben mihamar hasznossá is válik a fogadott gyermek.

Ha azonban az aránylag csekély tartási díjak összegét vesszük, ez már közigazgatás szempontjából sokat jelent. Ha pl. Léván 200 gyermeket lehet elhelyezni, ez 24,000 korona ápolási díjat tesz ki; ha a város magyar vidékén el lehet helyezni 2000 gyermeket, ezek ápolási díja évenként 240,000 korona. Az állam jelenleg 6 millió koronát költ az elhagyott gyermekek nevelésére; az a helyes, hogy ez összeg az országban arányosan osztassék el, és jusson oda vissza, ahonnan adó alakjában kikerült. — Már most az a kérdés, mily családoknál lehet elhelyezni az elhagyott gyermekeket. Csak erkölcsös magyar családoknál, melyek szeretik a gyermeket és nem tekintik jövedelmi forrásnak. Az ily család már azzal ki van tüntetve, hogy az állam rábizza a gyermeket. Ennek a ténynek rendkívüli nagy erkölcsi hatása lesz népünk társadalmára. A gyermektelepítés új, jó irányú szociális alakulásokat hoz létre a néprétegek között. A gyermek lesz a kapocs az alsóbb és felsőbb néprétegek között. Mert a gyermekteleppel jár, hogy ugyanott egy hölgybizottság szerveztetik, melynek feladata a gyermekek szeretetteljes gondozása. Az a hölgy, aki az elhelyezett gyermekeket nevelő családjába körben meglátogatja, abba a házba a szeretet, jó erkölcsöt és rendet viszi magával. Az áll. közigazgatás az elhagyott gyermekek neveléséhez csak a keretet adja, a társadalomnak kell hozzá adni a szeretetet, az életet. A telepeken, vagyis családoknál való elhelyezésén kívül az állam intézeteket, internátusokat szervez, egyrészt a testi vagy lelkileg beteg gyermekek részére, másrészt külön nevelő intézeteket a magasabb intelligenciájú gyermekek számára, hogy ezek a társadalom javára tehetségeiket érvényesíthessék, és hogy ne nevezetessének arról a fejlettségi magaslattól, melyen neveltetésük megindult. De előbb a telepítést kell szervezni; Léva lesz a kiindulási pont; ha a telepítést Léváról a vidékre is elterjed, ily elkülönítő intézet természetesen Léván fog felállítani. Tervbe van véve — a lévai árvaházzal kapcsolatosan — egy cselédképző intézet, ez kialakulhat valószínű cselédhonná, és cselédközvetítő intézetté a városi hatóság közreműködésével. Ide sorolható a tanonc-otthon létesítése, egyes iparágak, mint szövött árúk, konfekciógépezetnek közös műhelyben való gyakorlása. — Az egész rendszernek nagy szociál-politikai és közgazdasági jelentősége van. A gyermekvédelem az erkölcsösség harca az erkölcstelenséggel szemben, a hazaszeretet harca a közönyösséggel. Előadó számát a lelkes lévai társadalom, a nagynevű lévai nőegylet támogatására. Nem az estélyes viszik előre a gyermekvédelem ügyét, nem a költséges mulatságok, melyekből csak morzsák, hoimi alamizsna jut a szegény gyermekeknek, a társadalom szeretetteljes munkája szükséges ide. A művészet a művészetért, a szeretet a szeretetért van, aki ennek a sugallatára hallgat, saját szívében is megtalálja az Istent. — Az egybegyűlt

közönség lelkes éljenzéssel honorálta a szívből fakadt szép előadást, a polgármester pedig kifejezve köszönetét, kérte az előadót, hasson oda, hogy itt Léván egy gyermekmenhely is állíttassék, mert városunk társadalmában e téren már az országos gyermekvédelmi akciót régen megelőzve, az árva gyermekeknek nagy áldozattal ottbont létesített, s így méltó rá, hogy a várost ezen humánus ténykedésében az állam is támogassa. Ugyanezt a támogatást kéri Barsvármegye jelenlevő alispánjától, a lévai jótékony nőegylet hölgyeitől. — Faragó Sámuel a nőegylet nevében kéri a min. tanácsos támogatását a cselédotthon ügyében, melynek alapját a nőegylet áldásos működésének negyedszázados jubileumán rakta le. — Mailáth alispán szólt ezután. Büszke arra, hogy hivataloskodása első napjaiban ily neves intézmény alakulásánál lehet jelen, s még büszkébb lesz arra, ha a gyermektelep Barsvármegye létesül s ő annak ügyét szolgálhatja.

Köszönetét fejezi ki Léva városi közönsége iránt, és köszönetet mond Ruffy Pál min. tanácsosnak, aki a gyermekvédelem intézményét országsszerte oly magas színvonalra emelte. — Ruffy szerényen elhárította magáról az érdemet: „nem az én érdemem ez — egymond — maga az ügy hódít”. — Ezután Holló Sándor határozati javaslatot tett, mely szerint Léva városi közönsége a gyermektelepítés ügyét magáévá teszi, kéri ahhoz az állam, a törvényhatóság támogatását, az előkészítési munkájára pedig felkéri a lévai jótékony nőegyleteket, kiknek rendelkezésükre fog állani a városi hatóság segítségével. Egyben indítványozza, hogy ez alkalomból a gyermekvédelem nagynevű munkásának, Andrássy Gyula gróf belügyminiszternek üdvözlő távirat küldessék. Az indítvány egyhangulag elfogadtatott. Az üdvözlő távirat szövege a következő:

T A R C A.

A sorsüldözött.

Leike tele volt lázas szenvedéssel . . .
Bár ifjú volt még, saive gyermeki,
Nem tudta senki, mert ő nem mutatta,
Hogy a pokol gyötrelmét szenvedé.
Gyógyirt, felejtést lelke nem talált
S öntudatlan kereste a halált.
Senki saivének nem panaszkodott
Csak Istenének esdve áldozott.

Sok nagy családás nyomta már a lelkét,
De rejte tartá mélyen, titkosan,
Szemébe nézve minden sorscsapásnak
Megrendületlen, bátran, biztosan.
De jött egy rémes, végső fejteteg,
Mely lelke törzést rendített meg . . .
S ez megtöré őt most már teljesen
Nem orvosolta senki, semmi sem.

Pedig ő küld-e bátran, szakadatlan,
Csak egy a célja, egy és semmi más :
Hogy jöne az a várvárvárt egyetlen
Kit keresett a tündérlátomás.
Hogy jöne el a tiszta ideál
Kiert a bú is csak örömsugár
Akiért tűrni édes szenvedés
Akihez minden érzelem kevés.

Kereste azt, aki elérhetetlen,
Kivánta azt, a mely nem létezik
Képzletében élt csak az az eszme,
Amely mindenem túlmelkedik
Kereste azt a tiszta ideált
Milyent soha, soha még nem talált
Az emberek mind önzők, gonoszak
Megtörik a boldogtalanokat.

S midőn megcsalt, összetört szívével
Leroskadt árván éltének delén,
Azért mert lelke égi, tiszta szárnyon
Túlmelkedett a föld szellemén,

Mikor szívére szállt a ködhomály ;
Megjelent végre a várt ideál
S kinyújtva enyhe hófehér kezét
Befogta a haldokló bús szemét.

Halassy Valéria.

Amerikai uti karcolatok.

(Folytatás.)

Hajónk az éjjel horgonyt vetett Newyork előtt a Hudson folyó torkolatánál a reggel kilenc órakor fölfelé haladt a folyamon, a város szívébe.

Sűrű, kékes pára ült a tájon. Jobbról s balról partok látszottak, sűrű fás, bokros halmok. Ellentétben Európa partjaival, mely legtöbbször kopár sziklákat mutat.

A vizen nagy gőzösök, apró propelleres siklottak tova, elveszve a kékes ködben; s csak ezüst felhő, vagy fekete füst uszályt hagyva maguk után.

A napsugara áttörte a ködöt s élénkbe varázsolta Newyork szép, bizarr panorámáját. A kékes vizet, a színes háztengert, az egekre felnyúló felhőkarclokat. Jobbra látszik a High bridge, mely Newyorkot Brooklinnal köti össze.

Balra zöld lombok közt Jersey tünik elő. Mig előttünk, a folyam egy kis szigetén, imponánsan emelkedik az ég felé, az óriási szabadság szobor, mely mellett a világitó tornyok is eltörpülnek. Egy nő alak, a szabadság istenasszonya, jobbában magasra feltartott fakilyával.

A hűvös szél dacára, hajónk tisztjei, hófehérbe voltak öltözve. Valamint megelőzőleg a hajót is fehérre festették a matrózok, hogy teljes díszben érkezzen a Newyorki kikötőbe.

Hajónk behatolt a város szívébe s a Cunard line dockján kötött ki.

Az utasok utra készen álltak a fedélzeten, melyet át hidaltak a dockon levő épülettel.

Sürgés, forgás támadt. Az utasok búcsúztak egymástól. Vig üdvözlések a várók és érkezők között; a türelmetlenség felhozta az előbbieket a fedélzetre.

Én is izgatottan várom öcsémet.

Lám, nem is oly rég, még kezemet fogva topogott mellettem, mint kis gyermek, bizalommal rám támaszkodva. Szállnak az évek s ime én várom őt nyugtalanul, hogy megérkezéssel aggodalmam elmúljon s helyet adva, az örömmek, ő reá támaszkodva, lépjek a szabad Amerika partjára.

Megpillantottam végre amint jön fel a hidon. Örömmel üdvözlöljük egymást s büszkén mutatom be, a hajó tisztjeinek s ezután bucsút intve nekik, vidáman hajtattunk a Knickerbocker hotelbe Broadway at 42 street.

A hotel 16 emeletes, két emelete a föld alatt van s össze van kötve a földalatti villamos vasutal, mely szintén emeletesen húzódik a város alatt.

A liftek szakadatlanul működnek. A harmadik emeleten kaptunk szobákat, napenként 30 koronáért.

A berendezés mérsékelten kényelmes. Minden szobánál, fürdőszoba, telefon, villanycsengő, stürgöny, levél, stb.

A hotelnek nappali termei, szalonjai, teahelyiségei vannak, a kávé- és éttermek kivül, ahol időzhet az ember. Sőt még ápoló helyisége is van, azon esetre, ha az utas megbetegedne, nem kellene kórházba

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter urnak Bpsten.

Léva város közönsége Ruffj min. tanácsos úr előterjesztésére a lévai nőegyletek és Barsvármegye alispánjának készséges támogatásával a gyermekvédelem ügyét a mai napon meghozott határozatából kifolyólag lelkesen felkarolja. Ez alkalomból Kegyelmes Urunkat, mint az eszme bajnokát mély tisztelettel üdvözljük és arra kérjük, hogy Léva város közönségét nemese feladatában támogatni sziveskedjék.

Bódogh Lajos polgármester, Mailáth István alispán, Leidenfrost Tódorné nőegyleti elnök.

Ezzel a nagyközönség részvételével tartott értekezlet véget ért, Ruffj Pál óhajára azonban a hölgybizottságok tagjai, a hatóság képviselői, a lelkészek és a kulturális intézmények vezetői ott maradtak, hogy a szervezés alapozó munkáját megkezdhesék. Hosszabb eszmecsere, és az előadó felvilágosítása nyomán határozottá vált, hogy először is a hatóság hívja fel azokat, akik gyermektartásra, esetleg csecsemők ápolására vállalkoznak, a hölgybizottság, melynek elnökévé Leidenfrost Tódorné úrnő választott, a jelentkezők közül kiszemeli azokat, akik e tekintetben megbízhatók, egyuttal személyes utánjárásal oda fog hatni, hogy a nép körében a gyermekfogadás eszméjét megszerettesse. Egyelőre 80 gyermeket óhajtat a felügyelő úr Léván elhelyezni, mihelyt kellő számú alkalmas jelentkező van, azonnal szállítja a gyermekeket. A lévai telep hivatása lesz a Garam alsó vidékén az eszmének propagandát csinálni, ami a magyar községekben a munkaerő gyarapodása céljából is nagy jelentőségű.

Léva város közönsége szívesen tesz ál-

dozatot minden nemese cél érdekében, épen ezért elvárhatja, hogy ezen feladatában felülről is támogatások. Nagyön helyesen jegyezte meg a Nőegylet elnöke, hogy elsősorban a mi árvánk vannak szívünkön, először azok ellátásáról kell gondoskodnunk. Mert sajnosan hozzá kellett szoknunk ahhoz, hogy ha nekünk ígérnek valamit, az akkor lesz meg — ha magunk csináljuk meg. Kriek Jenő központi tanár az értekezleten a közóhajtást fejezte ki azon felszólalásával, hogy az előadó ur által érintett elkülönítő intézet — vagy menedékhely — Léván állíttassék fel már most, mert a város akkor teljesítheti hivatását, hogy t. i. a dombos vidék és a síkság, a nemzetiség és magyarság határán a gyermekvédelemnek a magyar nemzeti szempont és a magyar közgazdaság javára propagandát csináljon dél felé. Itt nem rideg érdek-felfogás nyilatkozik meg általunk. Hiszen Léva város közönsége már 25 év óta nagy áldozatokkal szolgálja Barsvármegye elhagyott gyermekeinek ügyét. De hogy ezen közönség új áldozatot hozzon, új munkát vállaljon más, messzebb fekvő vidékek érdekében, hogy másutt felállított intézmények számára gyűjtse és nevelje az anyagot, mikor maga is nagyon igénybe van véve a saját humanus és kulturális intézményeinek fenntartásával — az legenyhébbben szólva nem volna méltányos dolog. Ép ezért Léva város társadalmi lelkesen felkarolja a gyermekelep ügyét is, mert reményli, és elvárhatja, hogy ezen munkájában a felsőbb erők is támogatják és némi erkölcsi elismerésben részesítik azzal, hogy a gyermek-közvetítő intézmenyt Léván állítják fel.

Pisa, 1908. ápril 16.

A ferdetoronny városa.

Nyomorult acceleratónk csak úgy pöfékeli a füstöt, majd végsőt szusszan s

ságot és egész nyugodtan ültem, fel öcsém-mel és annak egy magyar mérnök barátjával a megrendelt automobilra, a löverseny megtekintendő.

Másfél órai ut a löversenyter s Newyork legszebb részén haladtunk. A central parkon keresztül, mely a város szívében van, nagy kiterjedésű s egy részében báránkok legelnek, ide varázsolva egy falusi idilt; s a Hudson folyó partján, hol a milliomosok gyönyörű palotái állnak, a legszebb zöld pázsiton, aminőt csak Amerikában lehet látni.

A folyó egyik mólójánál, egy hófehér svéd hadihajó állt. A tisztjei és legénysége, szintén fehér egyenruhában, óriási automobilon épp a löversenyterre iparkodtak, mint mi; és elkezdtek versenyezni a mi kocsinkkal. Hol mi, hol ők voltak előbbre.

A városon kívül, az uton csak úgy robantak a cabok, hansomók, villamosok és autók, hogy az ember csak úgy szédült bele. A schöfförök vetélykedve, eszevesztetten vágattak, kékes benzingőzt és porfelhőt verve, mit a légáramlat szemünkbe vágott.

S ez örült hajsza alatt, ajkam önkénytelen imát rebegett.

A villamos sinjein egy felszerelő kocsi vesztegelt, mire az előttünk rohanó kocsi hirtelen megállt. Utánunk és mellettünk, kékes ködben röpültek a svédek.

Egy erős csattanás, — hatalmas lökés és kocsink zakatolva megállt. Össeütköztünk.

Hála Istennek! bajunk nem történt. Hanem kocsink az össze tört és félőrai késséssel villamossal folytattuk utunkat.

megáll az Arnó partján Pisa városában. Nyomasztó volt már ez az út; Génuatól eddig 6 kisebb-nagyobb alagúton ment keresztül vonatunk, mialatt majd megfullad az ember a kocsiába tóduló füsttől.

Génuatól Pisa 165 km. Még eszemben a Riviera di Lavante szépséges vidéke, Avenza a carrarai márványbányák állomása, a spezziai kikötő változatos képe, amidőn leszállok az unalmas alkotmányról sígyekszek be az ősi város belsejébe. Első dolgom, hogy fölkeressem szememmel a ferde tornyot. Ugyan mi is lenne más?

Istenem! Mennyit hallottam én már mesélni erről a toronyról; mint kis diák a fizikai órák, a sulypont áthelyezés magolása alkalmával, Galileiről, ki az esés törvényeit kutató kísérleteit ezen a toronyon végezte, majd a süldő-ember korában a művészetek történetében esett róla szó. Amint eszembe jutnak ezek a dolgok, mind megannyi kellemes vissza emlékezés — azt veszem észre, hogy már a Campanile terén is vagyok, s előttem áll a maga változásában az építészeti remek műve, a pisaiak büszkesége: a ferde torony.

Régi, rége emléke Itáliának.

Fiatalabb, mint a mellette emelkedő magasztos dóm, amelyet a saracénokon nyert palermói győzelem emlékére kezdtek építeni 1063-ban. — De csak 1118-ban szenteli föl II. Gelasius pápa. Csupa történeti nevezetesség ez a templom, mert belseje azon a 68 antik római és görög oszlopon nyugszik, ameyeket a pisaiak hadizsákmányul szereztek. Belsejében függ a régi helyen azon bronzlámpa, amely a hajdani pisai egyetemi professzort az inga törvényeinek felfedezésére vezette. — A ferde torony Wilhelm von Instruk építménye, s azt tartották sokan, hogy a pisai torony eredeti terv nyomán építettett ferde. Ez téves felfogás, mert az eredeti tervrajzok s az a körülmény, hogy a hely, ahol a templom épült; az Arnó folyó hordványa, megmagyarázza azt, hogy a torony ferdesége építés közben keletkezett.

Ügyszólván e város minden nevezetessége a dóm terére van koncentrálva. A templom háta mögött találjuk a régi építési mód szerint a battisteriumot (keresztelő kápolnát). Színfehér márvány az egész.

A schöfförnek 50 koronát kellett volna kapnia, de az összeütközés folytán még csak egy centet sem kért.

A löverseny két számát végig nézve, ismét automobillel térünk vissza, ezuttal a schöfför lelkére kötve, hogy lassan haladjon.

Este megnéztük a várost, a felhő karcolókat, melyeken a villanykörték milliói, csillagpárkányzatot rajzolnak az égre s minden épület a leleményes reklámok, tarka színű csillagtáborát tárja elének, vakító, pazar fényre.

Az amerikaiak építkezése rendkívüli praktikus és kényelmes. Vas, cement és ceramitból épülnek házaik.

A nálunk divatozó nagy lépcsőházak, csak középületknél láthatók. A felhőkarcolókban, bár többszörös szűkebb lépcsővel bírnak, a közlekedés kizárólag lifttel történik s állandóan 68 lift működik, forgalom szerint.

De építkezésük systemája, úgy a milliomosok palotái, mint a munkás házaknál megegyez abban, hogy ablakaik nem nyílnak, hanem toldóva záródnak, mint nálunk a vasuti kocsiakon. S gáz és vízvezetékek s fürdőszobával bir minden épület. Forró víz éjjel, nappal kapható a fürdőkádak és mosdókban. A pince helyiségben, a vízvezetéknel, állandóan ég egy gázlámpa s ha a forró víz csapjait működésbe hozzák, egy elektromos készülék folytán a gázlámpa abban a pillanatban kibövíül s fölhevíti a vezeték vizét.

Ugy a hotelek, mint a magán házakban sűrűn alkalmazzák a fali szekrényt, ezzel gazdálkodván a térségben.

mennie, a hotelben képzett ápolónők gondoznak.

Fodrász, borbély, pénzváltó üzlet, mind megtalálható a hotelben.

Konyhája a legjobb hírnek örvend.

Hirdeti is, hogy ötven európai szakács van alkalmazásában.

Egyáltalán Amerikának az európai imponál, ezt használja reklámnak.

Igy tehát, ez a gyöngeségünk kölcsönös.

A világ legudvariasabb rendőre a newyorki. Katonás fegyelmesség, előzékeny készség és sima, nyájas mód jellemzi őt.

Az utcák keresztezésénél, hol a forgalom legdélénkebb, a gyalogjáróknak biztos védelme, s készséggel kíséri át, a közlekedési forgatsagon, a bizonytalan gyaloglókat.

Egy kézmozdulatára villamos, fiakker s automobil rögtön megáll.

S legyen bár, a tilalom ellen vétő, gyors vágató milliomos, a lovasrendőrök nyomban körül veszik s irgalmatlanul be-kisérik. Mert Newyorkban a gyalogosok védelme az első.

Est a megrendszabályozást a kerekes járművek astán úgy bosszulják meg, hogy a városon kívül annál örültebben vágatnak.

Növérém meg is bizott aggodalmasan, hogy kis fiának jól a lelkére kössem, miszerint ne merjen felülni a hőbortos amerikaiaknak örülten vágató automobiljára, mert ez kész halálos veszedelem.

Én lelkiismeretesen el is végeztem ezt a megbízást, megígértetve vele az óvatos-

Dioti Salvi építette 1154-ben. A vezetők a dóm szegője, mindig dicsekvő büszkeséggel jön ebbe a battisteróba. Megmondom miért. Első dolga, megállni a kápolna belsejének egy bizonyos pontján s int, hogy figyeljünk a hangra. Majd a battistero mennyezetére emelve szeméit elkezd énekelni.

— La — la — la — la !

Gyönyörű visszhang követi a négy hangot, mely összeolvad egy tényszerű accorddá.

E városnak a véletlen adta műkinceit, a dómot, a toronyt, a keresztelő kápolnát s rengeteg hasznos ház mindezekből. A torony tetejére sem mehet föl addig az ember, míg a szomszédban levő szobros boltban meg nem váltja a piros színű billettő-t, harminc centesiméért, amely jogot ad a torony belsejének megtekintésére.

Tudja Isten, hogy hogy nem, de itt eszembe jutnak a „Bars“ homoki levelei, meg a Kohári utcai tűzoltó torony (Meg van-e még?) Mily szerencse volna a lévaiakra, ha megferdülne az ő toronyuk is, lenne ám pénz, pénz, pénz

Még nem hagyhatom említés nélkül a híres régi temetőt, amelynek hossza 127 m, szélessége 52. Ennek a földje szent föld, Jeruzsálem földje, az 1283-ban itt székelő pisai érsek hozatta Jeruzsálemből.

Teljesen van növényvel, virággal, falait gyönyörű frescók díszítik. — Utunk visszafelé a Palazzo Toscanelló előtt halad el, amelynek lépcsőháza rávall mesterére: Michel Angelóra. Másról is nevezetes e hely, itt lakott Lord Byron 1821-ben.

Nagyhét van, ki az utcán, corsón, vagy templomban tölti az időt. Vendéglőkben alig lehet meleg ételt kapni, mi is csak nagy veszekedésre tudunk kapni egy kevés macaronit parmezánóval, meg egy kés-penvegékonyságú:

„Wienersnitzlit“.

Benkóczy Emil.

A gyermek lelki nevelése a családban.

A gyermek nevelését részleteiben véve két csoportra osztjuk. Nevezetesen a testi és a lelki nevelésre. Amde az élettani tapasztalatok eléggé élénken bizonyítják,

A hotelek éttermei s foyerje olyan, mint egy-egy templom, csupa márvány, arany, fresko és gobelin. Zenekara a tetőzet parkányzatánál van virágok közt elrejtve.

Szolgaszemélyzete gyakran néger és hófehér ruhába van bujtatva. Az ember a megrendelést bediktálja a pincérnek, ki azt bejegyzi. A kiszolgálást ügyes és igen gyors, az utolsó fogással hozza ezüst tácán a számlát, maga a felszolgáló pincér.

Az ember fizet és rohan. A fizető pincéretet s az asztaloknál a vidám poharazást nem ismerik.

Az éttermek közepén jégasztalon áll a hideg buffet, a gastronomia ezerféle produktumával, csábitva az inyeneket. Ennek élvezése, a legdrágább étkezés.

Megnéztük a varietét, hypodromot, melynek nagysága bámulatos, fogalmam sem volt ily nagy területű színpadról.

Fölmentünk a „World“ szerkesztőségének épületére, a legmagasabb felhőkarcoló tetejére, honnan gyönyörű kilátás nyílik.

Látogatásokat is tettünk. Főlkészülve, névjegyvet vettem magamhoz.

Őcsém rá tekint. Nincs más névjegyed? predikátum, s csimerrel?

Nos hát csak ide vele, mert ez, a demokrata Amerikában nagyon imponál.

Pár nap múlva Filadelfiának vettük utunkat, hol csak egy napot időstünk s a várost tekintettük meg.

Az indóházánál, a nagy forgalom között, a sok néger kötötte le figyelmemet.

Vannak köztük olyanok, mintha csak cigány lenne, ezek a szőkék; de vannak oly feketék, mint a korom s csak fogak és szemük villog.

hogy e két nevelést egymástól szigorúan elkülöníteni nem lehet; sőt nem is szabad. Azonban e sorok kereteiben kivételt teszünk; amennyiben jelen alkalommal kizárólag csak a lelki neveléssel kívánunk néhány vonásban foglalkozni.

Nyilvánvaló, hogy a gyermek lelki nevelése, általánosságban véve, a családban veszi eredetét. A családi nevelés folytatódólagos kiépítője: az iskola s ennek befejeztével pedig maga az élet legkülömbözőbb hatásai s változatai.

Azt tartja a példaszó, hogy a gyermeket nevelni nehéz, de helyesen és észszerűen nevelni még nehezebb. Ép ezért a nevelés helyessége minden szülődtől s általában minden nevelőtől sokoldalú ismeretet s gondos körültekintéssel járó választékoságot igényel.

A lelki nevelés velejében véve fokozottabb mérvű bonyodalmaságot és rejtélyességet foglal magában, mint a testi nevelés. Mert míg a testi nevelésnél jobbra szemünk előtt folynak a nevelés által előidézett mozzanatok, eddig a lelki nevelés a fentiekben kívül még bizonyos számú és foku elvontsággal párosul, mi a nevelőre nézve felelősségteljesebb és nehezebb munkát ró, mint a testi nevelés.

Mirthogy azonban a családi nevelés a szó legvalószínűbb értelmében mintegy alapja, váza a gyermek nevelésének s melyről tudvalevő, hogy azt homokra építeni semmi körülmények között sem szabad, mert ellenkezésképpen az alap mineműségéhez mérten többé-kevésbé megboszulja magát; annál fogva kívánatos, sőt szükségképpen, hogy a család, mint a gyermeki nevelés kezdő stádiuma, teljesen tisztában legyen a nevelésnél megkívánható feltételekkel s létező követelményekkel.

Mik tehát főbb elemeiben azon kívánaimak, melyeket minden egyes szülőnek s általánosságban véve minden nevelőnek ismernie kell. Ismernie kell elsősorban a gyermeklelektan törvényeit s azok helyes alkalmazását. Továbbá a nevelendő egyén lelki és testi világát, annak egyes különösképpen lényeges nyilvánulásait s azok fejlő-

Egy ilyen fekete négerhölgy arczát fekete fátyol fűdte s Uram bocsá! én megijedtem tőle.

Öltöztük változó, társadalmi állásukhoz képest. Láttam lakcipős, hófehér gallér és mansettás gigerlit köztük, szénfekete bőrrel.

A nők szeretik a tarka, élénk színeket. Két kis gyermek oly szimpatikus volt fehérbe öltözve, szép ártatlan tekintettel nagy fekete szemekben s kis fekete markakkal sandwischot pófakoltak.

Ugy sajnáltam őket, hogy feketék.

Philadelphia környékén st. David és Vainben, benszülött angoloknál szintén tettünk látogatást.

Igen barátságosok voltak, kávé, sandwisch és süteményt szervizáltak. Azután egy lovas cabot — mely a legkedveltebb fogatok egyike Amerikában — befogtak, maga a házigazda hajtott s összekocsiztuk e gyönyörű vidéket, hol a milliomosok, ó angol stíliú nyaralói vannak, a leggyönyörűbb pázsiton.

Éjjelre is tartóztattak s miután ért el nem fogadtuk, a vasúthoz kikísértek.

Az asszony, magyarosan csókkal búcsúzott el tőlem.

Innen Pittsburgba mentünk, hol tíz napot töltöttem, kirándulásokat téve a környéken, Carnegie, Homestead, Braddock, Swisvale, Wilkinsburg, hol részben látogatásokat tettünk.

Amerikában a statsvizitek ideje este nyolc óra s így midőn egy vidéki angol családnál, mégis délelőtt 11 órakor juthattunk a látogatáshoz, oly bocsánat kérésekkel

dését, fejlődésük kezdő stádiumát; az átörökös útján szerzett tulajdonságokat, a gyermek vérmérsékletét; az érzékszervek és az idegrendszer működését s fejlődését; a gyermek testi és lelki tulajdonságainak másoktól való eltérését s az ezzel járó különbségeket, s végül a nevelés valamennyi eszközét; azok helyes és észszerű alkalmazását; a gyermek testi és lelki világát fenyegető veszélyeket, azok okait; azokkal szemben érvényesítendő bizonyos profilaktikus intézkedéseket; a már meglévő hibák orvoslási módját, stb.

Ez alkalommal kérdezhetjük: vajjon tisztában van-e miudegyik család a nevelésnél érvényesülő feltételekkel?

Bizonytal nem.

Mielőtt a felvetett kérdés teljes tisztázására áttérnénk, legyen szabad az előző kérdés kapcsán, mely mintegy folytatásul szolgál, még azon kérdést felszínre hoznunk: hogy hányféle lehet a családi nevelés? A családi nevelés rendszeren annyiféle, ahány a család.

Lássuk csak, hogy hányféle család szerepel a gyermeknevelésnél.

A családokat, mint a társadalom köréit; három körre osztjuk. Nevezetesen vannak: művelt, kevésbé művelt és műveletlen családok.

Mindebből természetesen következnek, hogy a legtöbb s legsúlyosabb nevelési hiba a kevésbé művelt, avagy a műveletlen családokra esik. Azonban eme állítás nem mindig s minden körülmények között jogerős. Mert tény, hogy vannak kevésbé művelt, sőt műveletlen családok, ahol a gyermeknevelés, a nevelési ismeretek hiján, tisztán a család veleszületett nevelési ösztönétől vezetve helyesebb, mint az egyes művelt családoknál.

A művelt családok között is akad, míg pedig nem egy, hanem több oly család, amely számtalan hibát követ el körében levő gyermekei nevelésénél.

Vessünk tehát legalább egy-egy röpke pillantást az egyes családok nevelési köréibe s nézzük az ott fel-felbukkanó hibákat.

léptünk be, mintha nálunk hajnalba törné ránk valaki.

Már a városban tett látogatásokat az amerikai szokások szerint este tettük. Nekem szinte idegenszerű volt, majdnem a lefokvés ideje.

A meghívásokat elfogadva, azt a hotelben vizionoztam, amerikai szokás szerint. Mert ott a legény emberek is a meghívást vizionozni szokták s a hotelekben hívják meg vendégül az ismerős családokat.

Egy görög egyesült magyar pap családjánál is voltam, aki a magyar vendégszeretetet lelkesen kultiválja, a messze idegenben.

Az amerikai a nőt, talán minden nemzetnél jobban becsüli. Még a szegényebb néposztályoknál is, a nehezebb munkától meg van kímélve. S amennyiben a nők az önállóság s kenyérkereset után néznek, sok házi munkát — mit nálunk kizárólag nők tesznek — végzi a férfi.

Az angol férfi kötelességének tartja, mindig segítségére lenni a nőnek s előzőkeny, udvarias még az idegenhez is.

Ha a liftbe egy hölgy belép, az amerikai tisztelettel veszi le kalapját.

Az amerikai a nőben nem az egyént, hanem hónapok leányát és nemzetének anyját tiszteli.

Amerika hölgyei a legujabb európai divat szerint öltözködnek, de nem a legjobb ízléssel.

Ruhájuk praktikuson rövid, de annál hosszabb a kalapjukon lobogó fátyol és structoll, mely utóbbinak feltűnő tarka élénk színei kétségbeesztően rikitanak.

A gyermek lelki nevelésének egyik legnagyobb hatalmassága: a példa.

A példa, legyen az jó avagy rossz, minden egyes egyénre, de kivált a gyermekekre bizonyos vonzó hatással bír.

A kis gyermekre; korlátolt elméjénél fogva, hatékonyabb a példa, mint pld. a szó. A szó a gyermek előtt kezdetben elvontabb sivarabb, mint később, épp ezért a nevelés kezdetén csak nagyon kevés eredményt érünk el vele.

Számtalan tapasztalat bizonyítja, hogy a rossz példa vonzóbb a gyermekekre nézve, mint a jó.

Ennek élettani indoka abban pontosul össze; hogy a gyermek kíváncsisága, mely a felnőtté válásig hatványozottabb; rendszeren arra irányul, ami a gyermekekre vonatkozólag bizonyos tilalmassággal jelleggel bír. A tiltott dolgok mibenlétének felfedezése nagyobb mérvben hódol a gyermek kíváncsiságának s ezzel egyetemben az arra irányuló hajlamosságának, mint a nem tiltottaké. Ebben nyilvánul tehát a rossz példa vonzóerejének a nyitja. A példa lassan-lassan az utánzásra vezet. Az utánzás alapján véve nem egyéb, mint valamelyes példa által ejtett szellemi kapcsolatoknak kialakulása és állandósulása a szervezetben. A gyermek legeslegelső utánzó példányképe: maga a szülő.

Igy tehát a szülő cselekedetei, szokásai, tulajdonságai átírástól válnak a gyermekekre. Ép ezért, mindaz, amit a gyermek előtt cselekszünk; teljesen kifogástalan legyen. Mert tudnunk kell, hogy mindaz, ami gyermekkorunkban törtélik velünk, kitörülhetetlenül állandósulásokat hagy emlékezetünkben. Minden egyes földi halandó, s így a szülő is számtalan gyarlósággal van tele. Amde gyarlóságait ne tárja fel mindjárt kezdetben gyermekei előtt. Sokan erre azt vetik fel, hogy hiszen a gyermek előbb-utóbb amúgy is megismerkedik velük. Forjt. köv.

Különfélék.

— **A nagysallói emléktűnnp.** Az idén husvétvasárnapja összeesett április 19-ével, a nagysallói diadal évfordulójával. Nagysalló közönsége az idén is szépen meg

ünnepelte a nevezetes napot. Léváról, s a vidékről részint az ünnep, részint a kevésbé kedvező idő miatt kevesen vettek részt, de Nagysalló közönsége annál teljesebb számban. A megyei központból résztvett az ünnepélyen *Malláth* István alispán és dr. *Ordódy* Vilmos I-ó aljegyző. Az ünnepély 6 órakor vette kezdetét; a közönség, mely már jóval előbb a község háza előtt gyülekezett, zászlók alatt, fátylós menettel, zeneszóval vonult a honvédelmi elé, mely körül a helybeli tüzoltók tartották fenn a rendet. A közönség a *himnusz*t énekelte, azután ifj. *Juhász* Pál ref. lelkész mondott ünnepi beszédet. A remekül stilizált, tartalmas szép beszédet növekedő érdeklődéssel hallgatta a közönség és lelkes éljenzéssel jutalmazta. Majd dr. *Vlček* Ferenc tüzés beszéd kíséretében tette az emlékre a lévai választókerület függetlenségi pártjának hatalmas babékoszortúját; a magyar függetlenség hőseinek emlékét híven öröki — ugymond — azok, akik a jelenben is e függetlenség megvalósítására törekkeznek. Ezután a közönség elénekelte a szózatot, s a menet visszaindult a község háza elé. Az ünnepélyt a város kivilágítása követte. 1/2, 9 órakor a nagyvendéglőben társas vacsora volt ötven terítéssel. Az első felköszöntőt *Balogh* János mondta, felköszöntőt mondtak még *Ordódy* Lajos, *Ordódy* Endre, ifj. *Juhász* Pál, dr. *Vlček* Ferenc dr. *Katona* János, *Schöppin* Róbert, *Kiss* Ernő községi bíró. Utóbbi igen talpraesett beszédben megköszönvén a vendégek részvétét, jelezte, hogy a jövő évben a nagysallói diadal 60-ik évfordulóját nagyszabású ünnepel, az egész vármegye részvételével óhajta megünnepeelni Nagysalló közönsége.

— **A tanítók háza ügyében.** Folyó hó 18-án délelőtt *Köveskúti* Jenő tanítóképző intézeti igazgató egy helybeli pedagógusokból álló küldöttséget vezetett a polgármesterhez, a helybeli pénzüntézetek valamint az Első M. Biztosító társaság vezetőihez, mindenütt egy kérvényt adván át az iránt, hogy a Léván létesítendő Tanítók Háza eszméjét anyagi segítséggel támogassák. A küldöttség vezetője minden fórumnál szép lelkes beszéd kíséretében

adta át a kérvényt és kérte a támogatást. A városi önkormányzatot kérte. E célra legalkalmasabb volna a Sóné-féle föld, az új tanítóképző telke mellett. Kezdetben ugyan a Sártés piacra gondolták, de az keskeny terület, körülben is házteleknek a város jobban értékesítheti. A polgármester a maga részéről a lehető legnagyobb támogatást ígerte meg. Nagyon szívesen fogadták a küldöttséget az Első Magyar és a pénzüntézetek vezetői is. Különösen a Takarékpénztárból jött örömtől sugárzó arccal a küldöttség. Ezen intézmény tudvalevőleg egyik feladataul tűzte ki a jótékonyág gyakorlását. Léván számos humanus intézmény — így az árvaház is — benne tisztelt alapítóját. S ezen intézmény a jótékonyág gyakorlásában nemcsak Léván, de az arányokat tekintve az egész országban az elsők között foglal helyet. „Bizalommal és szeretettel jöttünk hozzád — mondja a küldöttség szóoka — testvérünkhez, aki a mi körünkben emelkedett fel, a te nemesen érő szivedtől szerető támogatást várunk“. *Holló* Sándor, igazgatósági elnök meghatva köszönte meg a bizalmat, mert őt, mint *testvért* nem kell kérni, örül, ha alkalma nyílik ily nemes célért való közremunkálásra. Az intézet részéről oly segélyösszeget helyez kilátásba, amely tekintélyes tőkének felel meg, úgy hogy tekintetbe véve a többi intézeteknél nyert nagyon szíves ígéretek, a Tanítók Háza megvalósítása most már bizonyosnak mondható. A küldöttség legközelebb fel fogja keresni a lévai uradalom tulajdonosát, *Schoeller* Gusztáv lovag urat, kinek tapasztalt nagylelkűségétől szintén anyagi támogatást kér a lévai *Tanítók Háza*.

— **Zenés mise.** Husvétvasárnapján a plebánia-templomban az ünnepélyes 10 órai istentisztelet alatt a műkedvelők is közreműködtek az áhitat emelésében. Férfi négyes kar énekelte a mise-részeket erőteljes, szabatos harmóniában; több szép szóló éneket énekeltek *Tolody* István és *Jaross* Ferenc. Rendkívül megillető volt dr. *Hets* Béla fővárosi ügyvéd művészi kisbög-játéka, mellyel *Gounod* Ave-Mariáját kísérte. Ezenkívül is az egyes szünetekben orgonakis-

A hamis százas.

Írta: *Zöldi Márton.*

Ismeretes dolog, hogy a köznépi pénzhamisítással szemben nagyon liberálisan vélekedik. Nem tekint bűnös cselekedetnek, vagy legalább is nem olyan bűnös cselekedetnek, amely szigorubb erkölcsi beszámítás alá esik.

Én magam hallottam egy alföldi paraszt ajkáról a következő okoskodást:

— Hát aztán olyan nagy baj az, ha több a bankó? Elég ugy sincs soha. Még akinek sok van, az is többet kíván . . . Hogy a kincstárnak, vagy annak a banknak kára van belőle . . . Lehet . . . De ezzel nem érünk rá törni a fejünket. Az könnyen segít magán. Nyomat még egy garmadát . . . Meg van az alkalmatossága hozzá . . .

Takács Péter, a csókai szárszabó is ijétlenkép vélekedett a pénzhamisítás tekintetében. A mestersége már évek óta rosszul ment, tele volt bajjal, adósággal és adóhátalakkal. Éppen kapóra jött neki az a péklegény, ki egy hamis százast kínált öt forintért.

Takács Péter megvette. Még áldomást is fizetett rá. Két liter karcost . . . Aztán elhelyezte a hamis százast a nagy fekete bőrbugyellárisban és megelégedetten tért haza.

Otthon természetesen nem mert róla szólani, de azért sejtetni kívánt valamit abból, hogy pénzhez jut.

Bistatni kezdte a feleségét:

— No, anyjuk, ez idén nem leszünk ugy, mint tavaly.

— Hát hogy?

— Disznótorozunk, aki kirelejszonja van!

— Hát a disznó honnan kerül? — kérdezte az asszony.

— A vásárról, kapni ottan.

— De honnan kerül a pénz rá?

— Az is kerül . . .

Hamarosan azt hazudta, hogy egyik régi adósa váratlan örökséghez jutott s megígerte, hogy két hét múlva megfizeti a száz forintot.

Két hét alatt, gondolta magában Takács Péter, tulajdok én azon a százason.

De bizony nem adott tul rajta. Nem merte . . . Minden nap nekidurálta magát, hogy így-ugy, elviszi felváltani a nagy trafikba. Be is ment a nagy trafikba, vett minden alkalommal két-két kurta szivart, de a százast nem merte odaadni. Becsületlen részpenzzel fizetett.

Az így vásárolt szivar, noha nagyon dohányos ember volt, nem izlett Takács Péternek. Szidta, gyalázta magát, hogy olyan félős, gyáva ember. Aztán sajnálni kezdte azt a jó öt forintot, amit a hamis százasért adott.

Es félelme, aggodalma napról-napra növekedett. Mi lesz, ha megtudják, hogy az ő bugyellárisában hamis százforintos van? Becsukják, az bizonyos. Ez a legkeservesebb dolog a világon . . . Dutyiba kerülni olyasmért, amiből semmi haszna, élvezete nem volt, amire öt forintot készpénzben ráfizetett.

Otthon pedig a felesége, meg a két leánya egyre saklatta a disznó miatt.

— Mikor lesz már? Mulik a tél . . .

Ma-holnap már nem fagy.

(Vége.)

rettel praeludiumokat játszott. A hangszerből kicsalt édes-bűs hangok, az érzés-teljes, szívet elragadó játék feledhetetlenné vált azok előtt, akik az istentiszteleten résztvevén, abban gyönyörködhetek.

— **Kaszinói estély.** F. hó 20-án tartották a lévai Kaszinó husvét-i táncestélye. Kicsi, de jókedvű társaság került együvé, a mulatság feszelen, kedélyes volt, és reggeli 5 óráig tartott. A hölgyek igen jól mulattak, mert táncosokban nem volt hiány. Az estélyen résztvevő hölgyek: *Belcsák Lászlóné, Honecz Józsefné, Kmoskó Béláné, Medveczky Károlyné, Medveczky Sándorné, Mercader Alajosné, öz. Novotny Imréné, Szegner Gézané, Belcsák Tóni és Ilonka, Bobok Marika, Honecz Margit, Kern Sárka, Medveczky Miczi és Etelka, Novotny Margit, Vajda II. és Mancai.*

— **Kerületi parancsnok szeméje.** Virtschologi Rupprecht Henrik altábornagy, honvéd kerületi parancsnok a múlt hét két napján Léva városában a helybeli honvédszázalaj kiképzését és lögyakorlatait szemlélte meg.

— **Stefánia árvaház.** A lévai nőegylet a Stefánia árvaház 25 éves fenállása alkalmából saját épületében ma délután 3 órakor tartja közgyűlését.

— **Iparostanonc iskolai tanítók köre.** Vármegyénk iparostanonc-iskoláinak tanítói e hó 11-én, Léva városban értekezletet tartottak, amelyen megalakították a barsvármegyei iparostanonc-iskolák tanítóinak körét. A megalakult körnek elnöke: *Jaross Ferenc*, lévai igazgató-tanító; alelnöke: *Missik István*, újbányai állami iskolai igazgató, jegyzője: *Sós Simon*, lévai izz. tanító. — Az értekezlet behatárolta foglalkozván az új ipartörvény szervezetének az iparostanonc-iskolához vonatkozó pontozataival, az iskola vezetésében eddig szerzett tapasztalatok alapján az illetékes helyre több célszerű és indokolt módosításnak felterjesztését határozta el.

— **Nyitra vármegye új főispánja.** Ő felsége a király *Markhot* Gyulát, Nyitra vármegye főispánját

saját kérelmére állásától felmentette és buzgó szolgálata elismerésül a Lipót-rend lovagkeresztjével tüntette ki. Ezzel egyidejűleg *gróf Wilezek* Frigyes volt orsz. képviselőt Nyitra vármegye főispánjává kinevezték.

— **A lévai takarékpénztár részvénytársulat** — mint értesülünk — új kibocsátású részvényeire az utolsó részlettelreállítás is, melynek határideje apr. 15-ike volt, a legpontosabban teljesítetett, ez alapon az intézet részvénytőkéje 500.000 korona, tartalék tőkéje és egyéb alapjai 400.000 koronát tesznek ki. Az új részvények, melyek 500 korona névértékben lesznek kiállítva a régiak beszoállítására mellett május hó 1-től átvethetők.

— **Szaktanfolyam.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a közeledő nagy vakációban az iparos- és kereskedő tanonc-iskolák tanítóinak számára Budapest, Szeged és Kolozsváron szaktanfolyamot rendez. A lévai tanítók közül — mint értesülünk — *Ghimessy János, Bányai Ferenc és Tokody István* vesznek részt a tanfolyamon. — Összinté elismerést érdemelnek a nevezett tanítók ezen elhatározásukért, amellyel a a pihenésre szolgáló szünidejüket is szívesen feláldozzák, hogy a tanfolyamon szerzendő újabb és alapos ismereteiket iskoláink előnyére és fejlesztésére értékesítsék.

— **Vasuti dolgok.** A mi vicinálisunk nagyon is mostoha gyermeke a balparti üzletvezetőségnek. Már régen szóba került, mint fontos és szükséges dolog, az *alépitmény megerősítése*, ami annyit jelentene, hogy a menetsebesség fokoztatnék. A garamberzencei vonalról úgy is építették. A Nánalévi vonal erősítésére már megvolt a költségfedezet is, mégsem csinálják. Vajjon miért? Talán azért, mert ez a vonal egyike az *államvasutak legjövedelmezőbb, legforgalmasabb vonalainak*? Csakugyan az üzletvezetőség nagyon rideg üzleti szempontból nézi a dolgokat, de csak a maga javára. Pedig az az okos üzlet, ahol a közönség is megvan elégedve. Más, csekély jelentőségű, távolabb fekvő vidékről hamarabb el lehet

jutni a fővárosba, mint Léváról, ahol nagy vidék forgalma összpontosul. Ha már benne vagyunk, szóval tehetjük az állomást is. Ilyen forgalmú helyen a közönség számára fűdött peronra volna szükség, de itten az nincs. Az is jól esett az üzletvezetőségnek, hogy a város óriási költséggel keramit-utat csináltatott a pályához, hiszen ezzel a vasut nyert, de mikor a város a költségekhez való hozzájárulást kért, ridegen elutasították, majdnem azzal, hogy minek csináltatta meg a város? Ugyazintén a világitáshoz sem járul hozzá, a városnak kellett a vasuti tologatáshoz ivilámpát felállítani, hogy a vagonok egymásba ne szaladjanak és hogy az átjárónál baj ne essék. — A lévai vasutnak rengeteg forgalma van, az űzi terméyszállítások alkalmával pl. *nagyon sok vonat közlekedik naponta.* A személyforgalom is állandóan nagy, és csodálatosképen ez a szépen jövedelmező vonal csak mostoha-gyermek.

— **Gyógyszereszek közgyűlése.** Az Országos Gyógyszerész Egylet 7-ik járása folyó évi április hó 30-án délelőtt 11 órakor tartja közgyűlését *Balassa-Gyarmaton.* Tárgyszorok: 1.) Járásigazgatói és helyettes igazgatói állás betöltése. 2.) A szegedi gyógyszerész-gyűlés jegyzőkönyvének előterjesztése 3. Ludítványok tárgyalása. *Medveczky Sándor* h. járásigazgató kéri a kartársakat, hogy az elszállásolás szempontjából a gyűlésen való részvételüket *Cserenyák György* balassa-gyarmati gyógyszerésznek jelentsék be.

— **Ipartörvény.** Az új ipartörvényjavaslat tervezetének harmadik ismertetéséhez a tisztelt érdeklődők a város székházának kistermében ma délután 6 órára meghívatnak.

— **A Lévai Katolikus Munkásteület** folyó évi május hó 3-ik napján az Oroszlán szálloda termeiben a Testületi Betegsegélyző javára jótékonycélú táncmulatságot rendez. Kezdeté este hat órakor. Belépti-díj személyenként 1 korona. Felülízetések hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Iparostanoncok otthona.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter már a folyó tanévben több városban létesítette az iparostanoncok otthonát, amelynek célja: a tanoncok erkölcsi világnak képezése, hasznos ismereteinek bővítése, hazafias érzelmeinek ápolása, a nemes szórakozás megkedveltetése. Vármegyénk kir. tanfelügyelőjének felhívására az iskola felügyelő bizottsága elhatározta, hogy a jövő tanévre szintén felállítja a tanoncok otthonát, amelynek vezetésével *Svarba Endre*, az iskola egyik tanítója bízik meg, aki az otthonnak már jóváhagyott alapszabályai keretében a tanítótestület közreműködése mellett lesz hivatva megoldani a kitűzött szép és erkölcsnemesítő célt.

— **Áprilisi időjárás.** Husvétra igen szép idő ígérkezett, ennek a reményében jelezte a Bars is a kedvező időjárást, de bizony április megmaradt áprilinek, husvét főnapján esett az eső s azóta sem akar felmelegedni. Ez pedig elég baj a mezőgazdaságban, mert a vetések nem bírnak erőből jutni. Már csak az a vigasztalásunk, hogy ha április ilyen szeszélyes, hűvös, esős, májusra jó időt várhatunk. De nem jó előre bizakodni.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon ismerősöknek és jó barátoknak kik felejtetelen jó férjem, elhunyta alkalmából nagy fájdalomkat részvétükkel enyhíteni szívesek voltak, fogadják ez uton is hálás köszönetünket.

Léva, 1908. év április hó 26.

Özv. Babusek Gusztávné.

Tanügy.

Pályázat.

A lévai m. kir. áll tanítóképző-intézet az I. osztályba a jövő 1908/9. tanévre 30 növendéket vesz fel. De felvess az intézet a felső osztályokba más intézetből is jó magaviseletű és legalább jeles előmenetelű növendékeket.

Betöltendő helyek:

Teljes ingyenes hely: az I. osztályban 11; a II. osztályban 8; a III. osztályban 9; a IV. osztályban 6.

Féldíjas, vagyis évi 140 kor. befizetéses hely: I. osztályban 4; a II. osztályban 4; a III. osztályban 7; a IV. osztályban 8.

Havi 12 koronás ösztöndíjas, azaz évi

Takács Péter, hogy legalább a veszett fejszének a nyelét megkerítse, eladta a hamis százast Malom Józsinak, a részeges kalaposnak öt forintért. Persze hitelbe, mert Malom Józsi nevezetes volt arról, hogy soha másképp, mint hitelbe, nem vásárolt. Második nevezetessége az volt, hogy adóságot soha nem fizetett. Nem mintha eivel lettek volna, de nem szerette a pénzt, a készpénzt kiadni a markából.

Takács Péternek joga volt remélni, hogy Malom Józsi kivételt fog tenni. Eőször, mert büntárs lett, másodsor, mert kilencvenöt forint hasznót látott az üzletben, ha tudniillik értékesíti a hamis százast.

Olybá vette, mintha az ötös, a veszett fejszének a nyele már a zsebében lenne. Tisztán időkérdésnek tekintette.

Ami az időt illeti, az mult szép csendesen, biztosan. Eltelt egy hét, eltelt két hét és így tovább. Sok minden történt e közben, csak ég az nem, hogy Malom Józsi jelentkezett volna az öt forint erányában.

A tület sem mozgatta. Ellenben otthon esuf, zivataros családii jeleneten kellett átessnie Takács Péternek. A felesége, meg a két leánya támadt reá.

Az asszony kezdte az ellenségeskedést. — Tudod-e, hogy Malom Józsiéknál tegnap disznótor volt?

— Nem tudom én — mondta Takács Péter nyugtalanokodva.

— Nem, ugy-e? Látnod, annak a haszontalan naplopónak telik disznótorra, nekéd nem. Mert te még haszontalanabb, még nagyobb naplopó vagy, mint ő.

Ez a logika kinosan hatott Takács Péterre. Hüledezőve kérdezte:

— Hát minket meg se hittak?

— Nem ám, — pattogott az asszony —

mi még ott se kellünk. Pedig hajnalig mulattak, cigány is volt, bakatort ittak.

— Bakatort? — ordította Takács Péter dühösen.

— Igen, a kántortól ballottam. A felesége öibe vitte haza, úgy beruggott.

Takács Péter nem hallgatta tovább. Életének egyik legszebb ábrándja volt bakatortól berugni. Ez a gondolat most is felkavarta a vért. Rohant egyenest Malom Józsihoz, kit a nyoszolyán talált elnyujtókodva. Ráfördment:

— Hát ugy-e, felváltottad a százast? Malom Józsi felült a nyoszolyán és nagy flegmával mondotta:

— Ördögöd van, eltaláltad.

— Azon disznótortoztál?

— Azon, hála Istennek.

— Jó, elég disznóság, hogy engem meg se hittál.

Malom Józsi sunyin mosolygott.

— Nem akartam barátom, hogy gyauba fogjanak bennünket.

— Hát legalább add meg az öt forintot.

Malom Józsi zavartan vakarta a füle tövét.

— Megadnám fiam, szívesen adnám meg, de nincs egy vasam se.

— Hát hová tetted a többit?

— Hová, mondotta Malom Józsi eltűnődve, azt ki nem találod soha. Adóhátralékot fizettem belőle.

Ez teljesen kibozta Takács Pétert a sodrából. Ha azt mondta volna, hogy eldorbézolta, hogy az ablakon dobta ki, el tudta volna viselni nyugodtan, de így... rárohant és megrázta:

— Te gáember, te tolvaj, te zsvány, száradj meg a fán! Hát azért adok én nekéd hamis százast, hogy adóhátralékot fizess!

Tajtékozott a dühtől.

160 koronás betizedés hely: az I. osztályban 2; a II. osztályban 2; a III. osztályban 3; a IV. osztályban 4.

Teljesdíjas, vagyis évi 280 korona befizetéssel: I. osztályban 14; a II. osztályban 17; a III. osztályban 11; a IV. osztályban 3.

E tartásdíjakat, valamint a lakáspénzeket minden növendék havi előleges részletekben köteles fizetni. Az intézet bentlakással nincs egybekötve.

A folyamodványok beküldésének határideje május hó 31-ik napja. Az I. osztályba felvesz az intézet oly éptestű és egészséges növendékeket, akik életük 14-ik évét már betöltötték, de 18 évesnél nem idősebbek s a polgári vagy középiskola IV-ik osztályát sikeresen bevégezték.

Az egy koronás bélyeggel ellátott és saját kezűleg írt folyamodvány a nagymélt. m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterhez címezendő, de a tanítóképző-intézeti igazgatósághoz küldendő. A folyamodvány mellékletei: a) születési bizonyítvány; b) iskolai bizonyítvány a múlt iskolai évről s ha a tanuló még iskolába jár, az első felévi értesítő a jelen iskolai évről; c) orvosi orvosi bizonyítvány arról, hogy a folyamodó a tanítói pályára alkalmas, ép, egészséges, továbbá újracsatolt bizonyítvány; d) hiteles községi bizonyítvány a szülők és folyamodó vagyoni állapotáról, a családtag polgári állásának, évi jövedelmének és a szülői gondozás alatt álló keresésképtelen kiskorú gyermekek számának, nevének és életkorának feltüntetésével; e) ha a folyamodó már nem jár iskolába: erkölcsi bizonyítvány; f) ha a folyamodó még tanul, akkor utolsó évi bizonyítványát legkésőbb július hó 1-ig tartozik pótolni. E bizonyítvány nélkül a folyamodvány tekintetbe nem vehető. A folyamodás eredményéről a tanulók hozzátartozóit augusztus hó második felében hivatalosan értesíti az igazgató, éppen ezért a folyamodó pontos címét, a hová az értesítést várja, lakóhelyének (vármegye, utolsó posta) megjelölésével írja a folyamodvány külső lapjára. A felvétel azonban csak akkor válik ervényessé, ha a felvett növendéknek zenei hallása s testi állapota megvizsgáltván, az kifogás alá nem esik.

A felvett és beiratkozott növendék köteles magát a beiratásról számított 8 nap alatt a szükséges tankönyvekkel és tanszerekkel ellátni.

Régi könyvek eladása és vétele tilos.

Köveskúti Jenő,
tanítóképző int. igazgató.

Hivatalos közlemény.

2366/1908 szám.

Hirdetmény!

Léva város összes birtokosságát jó előre fölhívom, hogy miután a gyümölcsfák termését a tavasszal elszaporodó cserebogarak veszélyeztetik, sőt miután most van azok tömeges megjelenésének szokásos évtordulója, azt teljesen tönkre is tehetik, — ezért minden birtokos gyümölcs — és egyéb fájáról a megjelenő cserebogarakat leszedetni, azokat megsemmisíteni idejében iparkodjék és azok folytonos irtásáról gondoskodjék.

Aki e hatósági felhívás dacára is elmulasztaná azon kártékony bogarak irtását, az ellen az 1894 évi XII. t. cz. 95. §. k. pontjába ütköző kihágás miatt 100 koronáig terjedhető pénzbüntetés szabható ki.

Léván, 1908. évi április hó 21-én.

Bodogh Lajos,
polgármester.

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Könyv József rendőrkapitány

Buza m.-mázasánként 19 kor. 80 fill. 20 kor. 40 fill. — Kétszeres 18 kor. 60 fill. 18 kor. 89 fill. — Rozs 15 kor. 60 fill. 16 kor. 40 fill. — Árpa 11 kor. 60 fill. 12 kor. 40 fill. — Zab 13 kor. 80 fill. 16 kor. — fill. — Kukorica 12 kor. 80 fill. 13 kor. 90 fill. — Lencse 28 kor. 20 fill. 28 kor. 40 fill. — Bab 11 kor. 60 fill. 12 kor. 60 fill. — Ké- es 9 kor. 20 fill. 9 kor. 60 fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös lóhere természetű aránkamentes 195—205 Vörös lóhere, kis aránkás 175—185 Vörös lóhere, nagy aránkás 185—190 Luczerna, természetű aránkamentes 175—180 Luczerna, világos szemű aránkás 150—155 Luczerna, barnás szemű 150—155 Eiborhere 36—40 Baltaczin 38—40

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1908 évi április hó 19-től 1908 évi április hó 25-éig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Trebitsch I. Herezfeld R.	fiú	Aladár
Molnár Julianna	fiú	Lajos
Németh S. Stipka E.	fiú	Sándor
Katona Jenő Borcsányi Mária	fiú	Gyula
Kutora Mihály Obert Berta.	leány	Hona Mária
Gergely József Mandák Hona	leány	István József

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Válása
Inger István Sztribula Mária	r. kath. reform.
Máté Lajos Uhrin Teréz	ref. ág. b. ev.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Pobocsek György	65 éves	Agg. végkím.

Nyitltér.

Szoptató anyák

gyönyörködve látják, micsoda erőt és életörömet kölcsönöz nekik a

SCOTT-féle Emulsió.

Az emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Amellett, hogy izletes, elősegíti az étvágyat és az emésztést, továbbá erősítőleg hat az egészségre és az egész szervezetre. De e mellett igen jó-tékony hatással van a szoptós gyermekekre is, rózsás színt ad neki, erősíti, tehát kettős a szerető szülők öröme.

Kapható:

a gyógyszerárakban.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Enyhe, oldó házszer mindazoknak, kik emésztési zavarokban és az illő életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Fájdalom csillapító-bedörzsölés, to és erősítő, régi jóhírnevű házszer szagát és hűlésből származó mindennemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára kor. 1.90

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Főszékhely MOLL A. gyógyszerész és kir. udv. szállító, Bécs, I. Tuchlauben 9.

Bérbeadó ház. Léván a Ladányi utcában levő 4 számú ház, áll egy 4 szobás lakásból, istálló helyiségből, kocsiszinből, ezenkívül egy kertből és egy gabonarakorból, 120 vagon befogadására, mely augusztus 1-től több évre kiadó, esetleg el is adható. Bővebb felvilágosítás Reitmann Ignác úrnál Léván.

Kőfaragó. Lépéső, kockakő, sarkkeret és bármilyen szakmában vágó munkát és bármilyen nagy megrendelést is a legjutatóyosabb árban vállalok. — Nagybecsű megrendeléseket pontosan teljesít: Bukovics István kőfaragó-m. Vámos-Ladány.

A bars megyei Léva városához
husz pernyi távolságra fekvő

kisebb birtok

(körülbéli 270 hold tiszta szántóföld) előnyös fizetési feltételek mellett eladó. Bővebb:

Dr. Burger ügyvédi irodája
Budapest, IV. ker., Régi posta-utca 5. szám.

Schmidt - vendéglője.

A midőn Léva város és vidéke nagybecsűlt közönségének, — azon bizalmáért, melyben engem, mint elszámoló főpincért és mint bérlőt, évek hosszú során át megtisztelt — hálás köszönetemet nyilvánítanám, — egyuttal bátor vagyok becses tudomásukra hozni, hogy folyó évi április hó 8-tól saját italmérsi jogom és nevem alatt Léván, Szepesi-utca 25 szám alatt vendéglőt nyitottam.

Reggelenként friss zóna reggeli, friss csapolású sör, valamint délutánonként meleg oszonna, tiszta kezeléző borok, pontos kiszolgálásról gondoskodva van, abonomák, illetve étkezési előfizetések jutányos áron elfogadtnak.

A nagyérdemű közönség szíves partfogását kéri

Schmidt József

vendéglős Léván Szepesi-utca 25 szám.

Haggenmacher sör.

Van szerencsénk a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy folyó 1908 évi március hó 1-től a „Haggenmacher“ kőbányai és budafoki sörgyárak közkedveltségnek örvendő sörök raktárát Léva és vidéke részére átvettük.

Rendeléseket pontosan eszközlünk és a sört bármikor házhoz szállítjuk.

Braun József és fia.

Névjegyek, meghívók és eljegyzési kártyák legdiszesebb kivitelben készíttetnek

Nyitrai és Tsa.

könyvnyomdájában Léván.

Zsákkölcsönző Léván ad kölcsön zsákokat úgy helyben mint vidékre, valamint új ponyvákat és zsákokat is jutányos áron elad *Ungár Adolf Léva Kohári utcza.*

Eladó ház. Kalvária-sor 4 számú ház szabadkézből eladó.

Főügynökség. Budapesti előkelő bank részv. társ. Bars megyében kizárólag tőzsdén jegyzett sorsjegyek eladására **Főügynökséget** létesít. — Ezen főügynökség saját hatáskörében a megye területén alügynököket állíthat fel. — *Évi fix javadalmazás!* — Csakis komoly reflectánsok, kik a főügynökséget elnyerni óhajtják, küldjék ajánlatukat: „Budapest főposta-hók 21^a címre.

Mótorvevők figyelmébe

Herkules-mótorvállalat.

Budapest, V., Váci-ut 30.

Ajánlja úgy cséplési, mint malomüzemre kitűnően alkalmas, leggyeszebb benzinkomobilyait, melyek V. ker. Váci-ut 30 szám alatti gyárban bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállást kifogástalan üzemmért

Üzemzavarok kizárva.

Bámulatos egyszerű szerkezet!
Rendkívül csekély benzinfogyasztás!
13-14 éves fiu is kezelheti!
Árjegyzék ingyen! Olcsó árak részletfizetésre!
200 db. elismerő levél a Magyarországon üzemben lévő motorokról

* Védjegy: „Horgony” *

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótléka

egy régiónak bizonyult báziszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvényéi, oszidei és meghüleskénéi, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. De Richter gyógyszerertára az „Arany országhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Az elismert legjobb és legkitűnőbb

Vetőgépek

„AGRICOLA” ujonnan javított tolokerekrendszer szerint.

Acél ekék, Boronák, Hengerek,

„Arató-gépek fünek, herének,

Szénafordítók, Szénagyűjtők

és arató gereblyék.

Szénasajtók, Szalmasajtók,

Bor- és gyümölcs sajtók

Hydraulikus sajtók

Szőlő-zúzó, Szőlő-bogyózók.

Gyümölcs-zúzó, Szőlő- és

növény permetezők

Aszaló- és szárító készülékek

gyümölcs- és főzeléknek.

legújabb szerkezetben készítenek és szállítanak

MAYFARTH PH. és Társa

gazdasági gépgyár, vasöntöde és gőzhámor

Alapítva 1872.

BÉCS, II/1 Taborstrasse 71.

1050 munkás.

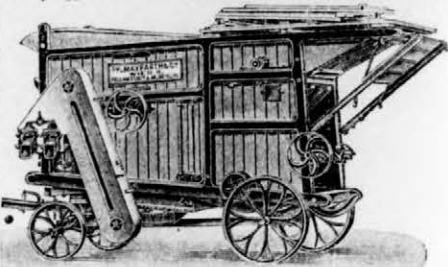
Kitűntetve több mint 590 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon.

Kaphatók: KNAPP DÁVID úrnál Léván.

*** Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen. ***

Cséplőgépek

szabad. új kenőgyűrűvel ellátott görgős csapágyakkal kézi- járgány és motorhajtásra.

Járgányok vonóállatok befogására.

Legújabb gabona-tisztító rosták, Trienrek és kukorica morzsolók. SZECSKAVAGÓK darálók repavágók.

Szállítható takarékos tüzhelyek és takarmány-fülesztők, fordítható ganajie-szivattyúkat valamint minden más fajta gazdasági gépeket

Varrógépek és Műhímezés

valódi első magyar szab. Adria-, Dürkopp- és Gasse-féle új Singer gépek igen csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval

Árak részletfizetésre:

korona

Em. monopól., Dürkopp és Gasser új Singer varrógép	56-tól 78-ig
Új Singer medium iparogép állvánnyal	72-től 80-ig
Titania új nagy Singer 4-es iparos varrógép	78-től 88-ig
Nagy Howe iparos varrógép	76-től 80-ig
Vaódi szabadalm. Adria családai varrógép	86-től 96-ig
láb és kézi hajtásra	96-től 100-ig
Körhajós családai (Ringschiff) gép	100-tól 120-ig
iparos (Ringschiff) gép	130-tól 150-ig
Valódi Dürkopp — központorsó — gép családai	120 korona
iparos	150 korona
Új Singer családai varrógép kézi hajtásra	44 korona

Műhímezési készülék ára 4 korona.

Főraktár:

KERN TESTVÉREKNÉL, Léván.

Legjobb géptük, részek és hajók olcsón.

Új kávé árak.

Valódi Brazíliai különlegességek.

Természetes színű (nem festett.) Korona.

I. Minőségű Brazíliai Cuba minőség 1 kilo	3. —
I. „ „ Gyöngy erős és zamatos 1 kilo	3. —
I. „ „ Óriási nagyszemű Ceylon minőség 1 k.	3. 60
I. „ „ Brazíliai Santos kávé 1 kilo	2. 60
Valódi arabiai moccá igen erős 1 kilo	3. 70

Fentem kívül van még raktáron valódi észak- és nyugatindiai Portorikó-, Cuba-, Gyöngy-, Jamaikai-, Ceylon-, Kék Jáva- és Arany Jáva kávé napi áron.

Most érkezett friss Déli áruk-, szardínia-, Oroszhalak-Caviár-, Csokoládé-, Szalon cukorkák-, igen finom tea-, rum-, Cognac-, bor-, pezsgő-, sajt-, turó stb. kapható:

Kern Testvéreknél Léván.

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára Léván.

Piactéren — nagy kiterjedésű gépraktárom céljára — ujonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődő közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgállok.

Hazai gyártmányú gépek

u. m. HOFHERR és SCHRANTZ féle gőzcséplő készletek, GANZ féle motorok minden nagyságban valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.